

Ondřej Soukup – scénář k videoreportáži

V nějakém roce 86, vlastně kdy já jsem chodil do 5. třídy, tak přišel otec a říkal: Dostal jsem práci v Moskvě, v Sovětském svazu. A bez ohledu na naše protesty, tak jsme vlastně odjeli na 4 roky do Moskvy.

Tam vlastně nefungovala česká škola, byla tam vlastně jenom sobotní, kde se učila čeština a dějepis. Jinak jsme chodili do normální sovětské školy.

Bylo to jako specifické, protože jakkoli to byla Moskva jo, což znamená hlavní město, prostě a tak dále, tak stejně spousta věcí prostě jako neexistovala. V roce 86 v Československu, už se v zásadě dali koupit džíny nějaký jo, v Moskvě ne. Bylo tam vlastně spousta věcí, který prostě byly takzvaně deficit, prostě nedali se sehnat a ono to poznamenávalo samozřejmě i ty vztahy s těma spolužákama, protože na jednu stranu pro ně jako jasný že jsme byly pro ně zajímaví, protože jsme byli z cizí země to je jako kdekoli kdykoli jo, ale současně tam jako bylo i cejitit takovíto „ale hele ty bis mi mohl sehnat tohle” jo „ ty bis mi mohl přivést nějaký desky”... Takže vlastně jako to nikdy nebyl úplně jakoby rovnocenný vztah, dycky tam bylo něco jako, že to člověk cejtíl že jako se na tebe koukaj a kromě teda samotného zájmu, tak ještě jako jestli by z tebe ještě něco jako nevypadlo, jo.

Tam jsem vlastně odmaturoval. Vlastně to archivnictví to jsme se dostal, kvůli tomu že oba moje rodiče vystudovali žurnalistiku a nastoupili na tu fakultu, respektive ty přijímačky udělali na jaře roku '68, kdy vlastně to povolání novináře vypadalo prestižní a strašně zajímavý, ale ještě před tím než nasedli to těch aul, tak se všechno změnilo.

Já jsem v těch šestnácti- to znamená v roce '88, přišel s tou přihláškou, že teda jsem o tom přemýšlel, o té žurnalistice, načež oba dva rodiče hned vykřikli „Ne!“, což bylo pro mě neočekávané, protože většinou mi málokdy něco vysloveně okamžitě zakázali...

Sehnali my test přijímaček z nějakého roku a tam byly takové ty otázky jako “kdo je předseda slovenského odborového hnutí, jaké jsou závěry 19. konference jednotných zemědělských družstev”) a takže jsem usoudil, že to asi není úplně dobrý nápad. Ta archivařina my přišla jako taková nejméně politicky angažovaná. Protože já už jsem tou dobou byl ve styku s lidmi z takové té šedé a polodisidentské zóny, včetně toho, že já jsem překládal články do českého samizdatu z oficiálních sovětských novin, protože to, co se tam mohlo tisknout, tak tady by za to pořád ještě byl kriminál.

Nicméně ještě když jsme odlítali z Moskvy, na tom jaře 89, tak jsem seděl v letadle a říkal jsem “ Ty jo 10 let nechci o tom Rusku ani slyšet”. No, tak to dopadlo samozřejmě přesně naopak, protože když se přestěhovalo rádio Svobodná Evropa z Mnichova do Prahy v roce 94, tak sháněli archiváře, který uměl česky, anglicky i rusky, takže já jsem tam nastoupila pak už se to se mnou vezlo dál. Ústav mezinárodních vztahů, kde jsem se taky zabýval tím Ruskem, Člověk v tísni, kde jsem vlastně dělal projekty lidskoprávní Bělorusko, Ukrajina.

Mě to najednou začalo strašně bavit, protože já už jsem měl v té době vodježděnou tu západní Evropu a jako přišlo mi, že je to jako furt stejný, ale jako ta Evropa že už je postě stabilizovaná a taková jako klidná, zatímco na tom bejvalým Sojuzu se furt dějou neuvěřitelný věci, (což prostě jako pravda je).

Tak jako určitě dalo mi další jazyk, dalo mi zkušenosti, který jako samozřejmě bych jinak jako nezískal, dalo mi to co vlastně následujících třicet let dělám.

Tehdy jsem to určitě bral jako ztracenej čas. Dneska naopak.